

Primera Carta a los Corintios

Kjibokwo ëre tara Pablorë Corinto sopga kong

Kjibokwo ëre sorë

Domer shäng kjilara ko Pablo. E Sbö tjölkwo laga Jesùs äska wleniyo. Corinto kjokyo, e Grecia kjokyo obi. Grecia kjokyoshko ga kjok tjwlo ara li, e Corinto kjokyo. Eshko ga noppa tjeng ara, doglo sak dbaw dbaw pjöglo sak dbaw pjöglo tjer kjingsho sak dbaw dbaw pjöglo sak shkeng (650,000) dik. Tjrëko parkagaga tjwlek lóng pjir wleniyo tjeng ara, doglo sak dbaw dbaw pjöglo sak dbaw pjöglo pkeng (400,000) dik. Jesùs roy pjilu lara Pablorë bäm go eshko, tak pjang Hechos 18.1-17 go sorë li eni.

Walé shäng kjilara ko Cloé. Pjilara ga ba pjeyoga lóng ba ushko kjilara öör Pablo ik Efeso kjokyo, ga Jesùs tjölkwo kjragaga lóng Corinto kjokyo li éngkjwé lóng éng tjok sorë, llébo owa shärye lóng sorë, e lara ba kong pjire. Pjilara obi ga Jesùs tjölkwo kjragaga lóng Corinto kjokyo li kjibokwo ichono Pablo kong kjwara, llébo obli obli kjakroke ba kong wlo. Eni ga kjibokwo ëre tara Pablorë ba kong, llébo llé ilgwuya wlo, epga poshdüya wlo bakoe.

Corinto sopga sböpgä jyäglo poshrék ara. Ba syö uyo lók lishko ga sjeng llé sua yók, ga ue lók eshko, ber ba poshrékklo wlo. Gueniyø kjone kjone mär beno lóng Jesùs go shara. Eshko ga kjong kjong sjeng li ue waydë, gueniyø kjong kjong obi sjeng li ue waydë ame. E kjishko ga kjibokwo ëre go ga llébo jyä tara Pablorë sjeng li kjishko.

Corinto kjokyo ga waléga lóng ara sböpgä jyäglo syö uyo lók li roshko, opsoynek domerga obli obli kong wleniyo, ga domerga jek eshko pë ba tjok wlo, ber ba sböpgä jyäglo li poshrékklo wlo. Eni ga domerga mär beno lóng Jesùs go li, llébo pjilu shärye wlo li miyde lóng lléme. E kjishko ga kjibokwo ëre go ga noppa orkwosmok lóng pjir, noppa orkwosmoydë llém obi, wayde ga jék lóng sorë li jyä tara Pablorë.

Eshkoshko ga no kjone kjone tjwe tön Jesùs tjölkwo kjragaga li tjok, gueniyø Sbö lâywe owa, Pablo lâywe owa bakoe. E kjishko ga kjibokwo ëre go ga llébo jyä tara Pablorë noppa eniyo li kjishko bakoe.

---

1 ¹Kjibokwo ëre taga tja Pablorë, bi kjilara Sóstenes tjok. Tja rokara Sbörë beno shäng ba tjölkwo roy laga Cristo Jesùs äska.

²Sbö tjölkwo kjragaga lóng Corinto kjokyo, kjibokwo ëre ichér jek bomi kong. Pjäy töna Sbörë beno tjeng Cristo Jesùs tjok kjishko ga pjäy rokara beno tjeng

dboy ba kong, pjäy jék ber löng pjö bek ba bokso wlö. Woyde ga noppa uunkong mär Jesucristo go li jék ber löng eni. Jesucristo, e bi Tjlapga, e ba Tjlapga bakoe.

³Rokér bi Data Sbö kong, Tjlapga Jesucristo kong ga ba wopjlú li kjishko ga pjäy kjimte lök ara, pjäy ie ber löng wlép bakoe.

Pablo wopjlú Sbö tjok

⁴Sbö wopjlú li kjishko ga pjäy kjimtara ara, pjäy töna beno tjeng Cristo Jesús tjok kjishko. Tja wopjlú Sbö tjok iyado e kjishko. ⁵Pjäy töna beno tjeng Cristo Jesús tjok kuzong ga llébo pjllú shäryara Sbörë bomi kong oblü oblüe. Pjäy iara beno löng ba tjlokwo miydë pjllú, pjäy iara beno löng ba le noppa oblü oblüe kong bakoe. ⁶E kjishko ga miydëmi ga Cristo roy pjllú lororwa bomi kong li, e beke. ⁷Tjlapga Jesucristo tjwe iröng obi li koshëmi löng wopjlú wopro ga kjok miydë twe Sbörë ba noppa kong oblü oblüe li, e twara beno tjeng bomi kong pjir tjän. ⁸Eni ga pjäy kjimte Sbörë ber löng wokjang iyado, Tjlapga Jesucristo tjwe iröng obishko ga pjäy pogo lléye dret ba bokso wlö. ⁹Pjäy rokara Sbörë jék ber löng ba Wa Jesucristo, bi Tjlapga li tjok wlö. Ga lléye le Sbörë li shärye eni.

Jesús tjlokwo kjaragaga löng englë kar kar eng tjok

¹⁰Pjeyoga, rokér bomi kong bi Tjlapga Jesucristo ko goshko ga pjäy löng bëy eng tjok, pjäy shdär dboy dboy llém wlö, pjäy wotjlík kjrinaso wlö. ¹¹Pjeyoga, pjäy roy kuror Cloé pjeyoga tjok ga pjäy löng englë kar kar eng tjok. ¹²Roy kuror ga pjäy kjone kjone tjlé ga «Tjawa Pablo i», kjone kjone tjlé ga «Tjawa Apolos i», kjone kjone tjlé ga «Tjawa Cefas i», kjone kjone tjlé ga «Tjawa Cristo i» lëmi löng eni.

¹³¿Cristo, e dboy dboydo? ¿Tja Pablo zröraba pjang kjlös go bomi kjishkoro? ¿Pjäy wak jer di roshko bor ko goro? ¹⁴⁻¹⁵Crispo, Gayo, epgara waga tjarë. Pjäy llamo waga tjarë llëme. Eni ga ëye wak bor ko go laga erë llëme. Tja wopjlú Sbö tjok e kjishko. ¹⁶(Estéfanas pjeyoga löng ba ushko lira woror, guenijo no oblüe wororde woyo bor kong llëme.) ¹⁷Tja ichara Cristorë, ëye wér wlö llëme. Tja ichara ba tjlokwo roy pjllú le. Ga ba tjlokwo li kjrëba wlö ga lër kjok miydë kjok erë go li go llëme. Loror eni kjwe ga Cristo wołono pjang kjlös go li ber dbo llëm wleni.

Shji döra Sbörë Cristo go, Sbö kjok miydë kjishko

¹⁸Noppa jeno löng li kong ga Cristo wołono pjang kjlös go li roy tjwlö llëme le. Guenijo shji döra Sbörë löng li kong ga dbo ara, shji döra e go kjishko. ¹⁹Sbö tjlokwo tak pjang eni:

«Noppa kjok miydë ara wleniyo le löng li,
ba kjok miydë li iér ber tjwlö llëme.

Erga iér ber löng kjok miydë llëme.»

²⁰¿Noppa kjok miydë ara wleniyo le li löng kjone? ¿No pinggaga wleniyo lëba li shäng kjone? ¿Noppa wotjlík rong wleniyo le li löng kjone? Kjok miydë kjok erë kjing go li iara Sbörë beno tjwlö llëme. ²¹Sbö, e kjok miydë ara. E

kjishko ga kjok miydë kjok ère kjing go li iara beno ba miydochlo lléme. Èye mär ba go ga döra ba tjlokwo pjli li go, tjlokwo li tzwlo lléme lëba gueniyo.

²²Judíoga mär ber läng Sbö go wlo ga woyde lok ga llébo ýdëba llém wleniyo shärye ba kong lok guing. Nopga judío llém wleniyora mär ber läng ba go wlo ga woyde lok ga pïya tjlokwo wolëso go guing. ²³Gueniyo tjlokwo lërwa läng li ère: Cristo, e zröraba pjang kjös go. Judíoga kong ga tjlokwo ère lökyo ba kong ara, ga nopga judío llém wleniyo kong ga tzwlo lléme le. ²⁴Gueniyo kjong kjong rokara Sbörë beno baïya, judíoga, nopga judío llém wleniyo bakoe. Epga kong ga tjlokwo ère dbo ara, miyde lok ga epga döra e go, Sbö kjok miydë ara kjishko. ²⁵Llébo shäryara Sbörë li, e tzwlo lléme lëba. Gueniyo e tzwlo ara, kjok miydë kjok ère kjing go li kjinmo. Llébo shäryara Sbörë li, e dbo lléme lëba. Gueniyo e dbo ara, lléye shärye noggarë kës li kjinmo.

²⁶Pjeyoga, pjäy rokara Sbörëshko ga pjäy läng sorë woytotjizña. Eshko ga nopga kong ga pjäy kjok miydë ara kjlobö dö, pjäy tzwlo ara kjlobö dö, pjäy pjeyoga tzwlo ara kjlobö dö bakoe. ²⁷Gueniyo nopga läng kjok miydë lléme lëba li kjrara Sbörë, nopga kjok miydë ara le li lökkjrë e go wlo; nopga dbo ara llém li kjrara, nopga dbo ara li lökkjrë e go wlo; ²⁸nopga iywaba shjikteng, tzwlo lléme lëba li kjrara, nopga tzwlo ara li lökkjrë e go wlo bakoe. ²⁹Shäryara eni, èye krë ba bokshto llém wlo. ³⁰Pjäy töna Sbörë om go beno tjeng Cristo Jesús tjok kjrinaso. Bi kong ga e dbo ara, miydë ga shji döra e go, Sbö kjok miydë ara kjishko. Ba kjishko ga shji iara Sbörë beno pjlo bek ba bokso, shji iara beno nopga baïya, shji döra bi shdungglo dbo dorko dwayo bakoe. ³¹E kjishko ga tjlokwo tak pjang Sbö tjlokwo go li beno bi kong weëe. Tjlokwo tak pjang li tjle ga «Èye krë woydë ga krë Tjlapga kjishko dey.»

2 ¹Pjeyoga, tja öör Sbö tjlokwo roy le bomi kongshko ga tja tjeleno bomi kong tjlokwo rong go llém, tja opyono shäng kjok miydë ara llém bakoe. ²Tja shäng bomi tjokshko ga tja wotjlino Jesucristo zröraba pjang kjös go li roy le bomi kong eröe. Tja tjeleno bomi kong llébo obile kjishko lléme. ³Tja tjle shäng bomi kongshko ga tja tjeleno dbo ara go llém, pjäy bangkroror ara, tja dete erä. ⁴Eshko ga tja tjeleno bomi kong nopga kjok miydë ara wleniyo tjlokwo go lléme. Tjlokwo li kjrëmi wlo ga tja tjeleno ara bomi kong llém bakoe. Tjlokwo loror li, e kjrromi, pjäy kjimtara Sbö Sëyarë ba dbo ara go kjishko. ⁵Shäryoror eni, pjäy mär ber läng Sbö dbo ara go wlo, pjäy mär ber läng kjok miydë kjok ère kjing go li go llém wlo.

Kjok miydë ara twara Sbö Sëyarë

⁶Gueniyo ga èye mär Cristo go, ga wotjlik kékposta dik li kong ga tjava tjle ba kong kjok miydë go. Gueniyo kjok miydë lërwa li, e nopga kjok ère so i llém, tjlapgaga i llém bakoe. Llono ga epga ber tzwlo ame. ⁷Kjok miydë lërwa li, e Sbö i, jnena tjeng dboy tek dämärshko dwayo. Eshko ga Sbö wotjlik ba kjok miydë li ping borwa kong eeri dbaryo, e ber pjli borwa kong wlo le. ⁸Tjlapgaga kjok ère so, Sbö kjok miydë li llé loklo miyde lok lléme. Miydara kjwe ga Tjlapga Kësbang li zrora lok pjang kjös go lléme. ⁹Gueniyo Sbö tjlokwo tak pjang eni:

«Èye Sbö woydë ga kong llébo shärye kësbange.

Llëbo eni li iydëba llëm,
kuydëba llëm,
woyotjíiydëba llëm bakoe.»

¹⁰Gueniyo ba Sëya ichara Sbörë borwa kong, ga llëbo ère pina borwa kong pjir, llëye woyotjíiya Sbörë kës li miyde ba Sëyarë pjir kjishko. ¹¹Èbo wotjílik llë, e miyde ba sëya om go lirë eröe. Ga Sbö wotjílik llë, e miyde ba Sëya om go lirë eni bakoe. ¹²Tjölkwo kjok ère kjing go li wlökjrорорwa llëme. Ba Sëya twara Sbörë borwa kong li wlökjrорорwarë, llëbo twara Sbörë borwa kong kës li llë loklo miyderwa wlö. ¹³Eni ga tjölkwo lérwa bomi kong li, e no i llëme. Tjölkwo pina Sbö Sëyarë borwa kong li lorwarë bomi kong. ¹⁴Èye go Sbö Sëya llëm ga llëye le Sbö Sëyarë li tjölkwo kyre llëm, e ba kong ga tzwö llëm kjishko, ga llë loklo miyde llëm, kjimte Sbö Sëyarë llëm kjishko. ¹⁵Èye go Sbö Sëya ga llëbo uunkong llgwuya ga pjlüe. Ga epga llgwuya nopga go Sbö Sëya llëm lirë ga ae. ¹⁶Sbö tjölkwo tak pjang eni:

«Sbö wotjílik llë,
èye ommiydë llëm,
“Llëbo shäryos eni” laga èrë ba kong llëme.»

Gueniyo shjira wotjílik Cristo dik.

Shji shdär dboy dboy llëme

3 ¹Pjeyoga, tja shäng bomi tjokshko ga tja tjële woydë bomi kong, tja tjële nopga jëk löng Sbö Sëya go kong sorë ga eni. Gueniyo ga pjäy jëk löng nopga Sbö miydë llëm wleniyo dik kuzong ga tja tjëno bomi kong, dataga tjële ba wapga chilawa kong sorë ga eni. ²Chida, e sëyshko ga nä iayde erö, dli kjang ue ga ä kjishko. Eni wleni ga tja shäng bomi tjokshko ga pjäy pinor wëlë, tjölkwo rong kugömi llëm kjishko. Gueniyo eerishko ga kugömi löng llëm obi. ³Pjäy jëk löng nopga Sbö miydë llëm wleniyo dik obi. Pjäy ymo ara èng tjok, pjäy èngë kar kar bakoe. ⁴Eni ga pjäy nopga Sbö miydë llëm wleniyo dik llëmdo?

⁴Pjäy kjone kjone tjële ga «Tjawa Pablo i», kjone kjone tjële ga «Tjawa Apolos i» lëmi eni. Pjäy tjële enishko ga pjäy jëk löng nopga Sbö miydë llëm wleniyo dik. ⁵¿Apolos, e? ¿Pablo, e? Tjawa Sbö parkaga döe. Borwa kjishko ga pjäy oppino mär Cristo go. Tjawa ichara Tjlapgarë llë shäryë li, e shäryorwarë eröe. ⁶Dwla dgaga wleni li tja, di sguingga dwla kjing go wleni li Apolos, gueniyo dwla wengga wleni li Sbö. ⁷Eni ga dwla dgaga li, di sguingga li, e tzwö ara llëme. Tzwö ara li, e Sbö, dwla wengga wleni li e. ⁸Dwla dgaga li, di sguingga li, e tzwö bek, ga potjwlëya Sbörë pak shäryara li kjishko. ⁹Tjawa so Sbö parkagaga kjoyo, ga pjäy so dwla dgoklo kjokyo kjoyoe.

Pjäy so u shärye Sbörë shäng kjoyo bakoe. ¹⁰Sbö wopjilü li kjishko ga tja iara beno u shäryaga wleni. Eni ga u shakklo shäryoror bäm goshko. Oblë shäng u ywë ba kjing go. Gueniyo èye u ywë ga woyde ga shärye yötso. ¹¹U shakklo iak buk li, e Jesucristo, ga èye omkjlopswë ber oblë wlö ga ae. ¹²U shakklo ère kjing go, kjone kjone u ywë llëbo srer llëm, suya llëm wleniyo go, dbur sho shöylör, dbur sho pjüblün, akkwo wolësowa tzwö ara wleni

bakoe. Kjone kjone obi u ywë llébo srer, sua wleniyo go, kjorkwang, kjölo sho, dwla kasho bakoe. ¹³No llgwezlong dbaryoshko ga shäryara pjlüre, de oware, e ber wélee. Eshko ga ba pak li tjliya iök go. ¹⁴Eye ba pak shäryono li beno pjlü ga potjwléya Sbörë. ¹⁵Eye ba pak shäryono li sura pjir ga ba pak li jeno ba shjiryo, guenyo era där, no döktong u pjono pjir roy dwayo wleni.

¹⁶Pjäy go Sbö Sëya. Eni ga pjäy Sbö u wleni. ¿E miydëmi llëmdo? ¹⁷Eye Sbö u shdök ga pjiya Sbörë bakoe. Sbö u, e zrek, ga ba u le li, e pjäy om go.

¹⁸Pjäy opjyäpgwë om go llëme. Pjäy kjone kjone kjok miydë kjok ère kjing go lëmi wleni ga woyde ga opye ber läng kjok miydë llëm kjok ère kjing go wleni, äär ber kjok miydë ara jlököyo wlo. ¹⁹Sbö kong ga kjok miydë kjok ère kjing go li, e tjwlö llëm, tak pjang Sbö tjlökwgo sorë li eni. Tjle ga «Eye llébo shärye ba kjok miydë om go li goshko ga doshaya Sbörë e go.» ²⁰Sbö tjlökwgo tak pjang eni bakoe: «Nopga kjok miydë ara le li wotjlik llë, e miyde Sbörë pjir, ga ba kong ga tjwlö llëme.» ²¹Llébo uunkong twara Sbörë bomi kong pjir tjän. E kjishko ga eye krë noppa kjok miydë ara kjishko ame. ²²Tja, Apolos, Cefas, tjawa iara Sbörë beno läng bomi kjimtaga. Llébo tjeng kjok ère kjing go kës li, e twara beno pjlü bomi kong. Pjäy läng sere, de pjäy wolonore, llébo uunkong shärye ber pjlü bomi kong. Llébo wen bomi kong eerishko li, bong kjönma li, llono li, e shärye uunkong ber pjlü bomi kong bakoe. ²³Pjäy Cristo ï, ga Cristo, e Sbö ï.

Sbö tjlökwgo roy läga Jesús äska li pakyo

4 ¹Eni ga tjawa Cristo parkaga lözña. Tjlökwgo jnek tjeng pjir li lara Sbörë borwa kong, ga tjawa iara beno läng ba le oba kong. ²Eni ga eye kong pak twara ga woyde ga shärye yotsa, jlököyo, woyde pak twaga lirë sorë li eni. ³Tja llgwega pjäydë, llëm ga tja llgwega nopalare wleni ga e bor kong ga llëno llëme. Tja opilgwek om go llëm bakoe. ⁴Llébo pjlü miyder li shäryer eni lér bor pjlüshko. Guenyo bor kong ga llëno llëm bakoe. Bor llgwega li, e Tjlapga Jesús eröe. ⁵E kjishko ga no obli llgwemi llëm, äär jong no llgwezlong dbaryoshko ja. Tjlapga li tjwe iröng obi dbaryo li koshozí dey. Eshko dbaryo ga llébo jnek tjeng kjok ro si roy wleni li shiya äär ber wéleshko, no wotjlik ba pjlüshko llë li, e shiya ber eni bakoe. Eshko ga kjlara kjlara poshréya Sbörë om go, ba pak shäryara sorë li kjishko.

⁶Pjeyoga, «Llébo shäryey llébo tak lok li kjinmo llëme» lëba eni iyado. Llébo ère lér bor kjishko, Apolos kjishko, ber pjlü bomi kong wlo, pjäy opping tjlökwgo ère shärye pjlü wlo. Eni ga bomi pingga, bomi kägäyo, e pjlü, obli kjinmo woyotjlimi ame. Shji krë eni llëme. ⁷¿Pjäy tjwlö ara, obli kjinmo läga ärë? ¿Pjäy krë llébo tjeng bomi tjok li kjishko ega? Llébo kjrromi kës li, e twaga Sbörë om go bomi kong.

⁸Pjäy wotjlik ga llébo uunkong tjeng bomi tjok tjän lëmi, llëye obli woydëmi llëme. Pjäy wotjlik ga pjäy läng pjlüpgo wleni tjän, guenyo shji eni llëme. Woydër ga pjäy pjlüpgo wleni jlököyo, tjawa ber eni bomi tjok bako wlo. ⁹Bor kong ga tjawa Sbö tjlökwgo roy lägaga Jesús äska ère kong shto wlena Sbörë tjwlö llëm wleni. Tjawa iara beno läng zrokoba wlo, ga noppa uunkong ton

löng lléye wen borwa tjok li ūya lök wlo, Sbō parkagaga kjok dogo so tön löng borwa ik wlo eni bakoe. ¹⁰Cristo tjłökwo roy lérwa oba kong kjishko ga tjawa kā llém wleni, tjawa dbo llém bakoe lēba. Guenyo pjäyda wotjılık ga pjäy töno beno tjeng Cristo tjok kuzong ga pjäy kjok miydë ara, dbo ara lēmi eni. Pjäy tjwlö ara lēba, guenyo tjawara iywaba shjiktëng. ¹¹Eerishko ga tjawa löng song, tjawa pjili kuk ara, tjawa wodogro, tjawa shwong llém, tjawa shdungoba ara, tjawa u dret bakoe. ¹²Tjawa sjenor parkorbo borwa orkwo om go go. Tjawa lēba owashko ga kar dboryérwa pjilü; tjawa shdungobashko ga kurwa kjinge; ¹³tjawa läywëba owashko ga kar dboryérwa yötso. Eerishko ga tjawa oba kong ga tjwlö llém, shkimkwo sho wleni, llébo owa dbukko wleni lēba.

¹⁴Tjłökwo ère tèr bomi kong, pjäy lökkjrë e go wlo lléme. E bomi poshdungglo, pjäy bor wapga woydér ara wleni kjishko. ¹⁵Pjäy töno beno tjeng Cristo Jesús tjok tjłökwo roy pjilü li loror bomi kong bäm go kjishko. E kjishko ga pjäy Cristo tjłökwo pinggaga doglo sak dbaw dbaw pjłoglo sak kjwara (10,000) èmdë ga pjäy dataga ara llém, bomi data kjlaraso wleni li, e tja. ¹⁶E kjishko ga rokér bomi kong ga pjäy opshäryos botoya dik. ¹⁷Timoteo, e ichér jek bomi shwoy, pjäy jék sorë le bomi kong wlo. E bor wa wleni, e woydér ara, e parkë shäng Tjlapga Jesús kong pjilü iyado. Tja jék shäng Cristo Jesús tjok sorë ga woyoshre bomi kong. Tjłökwo lér shäng Jesús tjłökwo kjragaga kong kjone pogo li, e le bomi kong bakoe.

¹⁸Pjäy kjone kjone krë ara, pjäy ìn äär ame lēmi kjishko. ¹⁹Guenyo ga woyde Tjlapgarë wleni ga tja jek äär bomi ik wop ae. Eshko ga noppa krë ara li sorë ìn wëlë, dbo twara Sbörë ba kong jlöre, de tjłë sopga erä, e miydér pjire. ²⁰Eye parkë ba pjłuyo Sbō li kong ga woyde ga tjłë erä llém, dbo twe ba kong lléye le li shärye eni wlo bakoe. ²¹¿Lléye woydëmi? ¿Woydëmi ga tja jek bomi shdunggare, de tja jek äär shäng wopjilü bomi tjok, pjäy poshrër wlo?

Domer llébo shäryono owa anmoyō

5 ¹Pjäy kjłara roy kuror ga ba mewa kjrono sök ba boy. Llébo shäryara eni li, e owa anmoyō. Noppa Sbō miydë llém wleniyo èmdë ga äär llébo owa shärye eni lléme. ²Eni èmdë ga pjäy löng bomi krë tjok. Zok ga pjäy kjwe löng woydëe. Woyde ga domer li ichoromi kjwe to bomi tjreko dwayo. ³Tja shäng bomi tjok llém èmdë ga pjäy woyotjlin enido. E kjishko ga llébo lér shäng bomi kong ère, tja shäng bomi tjok om go wleni. Lér bomi kong ga domer llébo owa shäryono eni li, e shdūzia. ⁴Pjäy tön Tjlapga Jesús ko goshko ga tja shäng bomi tjok wleni, ga Tjlapga Jesús dbo li tjeng bomi tjok bakoe. ⁵Eshko ga domer li iozí ber tjeng Ä wloshko, ba doyo shdūya pjir wlo. Eni ga Tjlapga Jesús tjwe iröng obishko ga ba sëya där kjwe.

⁶Pjäy krë, e owa. «Pjlung shosho uuukklo chira dö èmdë ga pjlung shosho bayo kjöm pogo ga uuya pjire» lëba eni. E miydëmi löng pjir tjän. ⁷Pjlung shosho uuukklo këguë li dbuya judiogarë, pjlung shosho shäryak ba uuukklo tjok llém wleniyo shärye wlo. Eni wleni ga domer owa li ichozí to bomi tjreko dwayo, noppa to löng llébo owa shärye baýa dik llém wlo, pjäy iara Sbörë ber löng owa eni llém kjishko. Eni ga pjäy ber löng pjlung shosho tjaglién, shäryak ba uuukklo tjok llém wleni.

Cristo zröraba bi kjishko tjän, öng wlep ushko so llgwoklë zröya judíogaré Israel tjéyoga döktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrékklo kong wleni. ⁸Ba dbar li shreyashko ga pjlung shosho uukklo tjok li dbuya lók, aksa shärye ba uukklo tjok llém wlo. Eni wleni ga bi dözlong dbaryo li shréy wlo ga woyde ga llébo owa shäryoroy dénashcko li shäryey ame, shji ber läng wotjlik bëy jlökoyo wlo.

⁹Shji orkwosmono è tjok llém ga shji pë ba tjok lléme. Pjäy opkjós noppa llébo owa shäryé eni li shwoy dwayo. Toror bomi kong kjibokwo ichoror jek bomi kong bäm go li go. ¹⁰Gueniyo toror enishko ga noppa Sbö miydë llém wleniyo lotë lléme. Shäryémi eni wlo kjwe ga pjäy opshik kjok ère kjing go dwayo kjluwe, epga uunkong llébo owa shäryé eni kjishko. Epga wotjlik dbur töng ba kong erö, oblë jyäpgwe, llébo lüyotke wlo, sböpga jyäglo poshrëya lók bakoe. ¹¹Tjlökwo toror bomi kong li, e pjollgwer woydë kjibokwo ère go. Bomi pjeyo Jesús tjlokwo kjraga jék shäng owa eni ga pjäy opkjé ba shwoy dwayo. Kjone kjone pë no orkwosmono ba tjok llém li tjok, wotjlik dbur töng ba kong erö, sböpga jyäglo poshrëya, oblë läywe owa, nelötké ä, oblë jyäpgwe, ba llébo lüyotke wlo. Bomi pjeyo Jesús tjlokwo kjraga jék shäng owa eni ga pjäy ië ba tjok èmdë lléme.

¹²⁻¹³Noppa bi pjeyoga llém wleniyo llgwéy lléme. Ba llgwega li, e Sbö. Gueniyo noppa jék läng bomi tjok eshko li llgwezia. Sbö tjlokwo tak pjang eni: «Domer owa shäng bomi tjrëko li ichozí toe.»

Jesús tjlokwo kjragaga èng wlék kar kar èng tjok sorë

6 ¹Pjäy kjone kjone èng wlék kar kar èng tjok wlenishko ga pjäy llét èng rotë kjok llgwagaga Sbö miydë llém wleniyo shwoy lléme. Bek ga rotëmi Sbö noppa kong, llgwega lók wlo. ²Llono ga noppa Sbö miydë llém wleniyo llgwega ber Sbö noppäré. ¿E miydëmi llémndo? ¿Eni ga llébo chira bomi tjrëko li llgwemi om go ga ä sorëro? ³Llono ga Sbö parkagaga kjok dogo so èmdë ga llgwéy bakoe. ¿E miydëmi llémndo? Eni ga llébo tjeng kjok ère kjing go li llgwéy ga maling anmoyö. ⁴¿E kjishko ga pjäy èng wlék kar kar èng tjok wlenishko ga llgwemi èng tjok ga ä wleni ga pjäy wotjlik ga noppa Sbö miydë llém wleniyo omllgwék ga pjllú lémire? ⁵Lér bomi kong eni, pjäy lökkjrë e go wlo. ¿Shäng kjilara bomi tjrëko kjok miydë pjäy llgwëya wlo li dretdo? ⁶Gueniyo pjäy èngkjwë bomi pjeyoga tjok dö llém, pjäy èng rotë to läng kjok llgwagaga Sbö miydë llém wleniyo kong, oba uunkong bokshto.

⁷Pjäy èng rotë äär läng tjlapgaga shwoy li, e lökyo ara. Pjllú wlo ga llébo shäryara oblérë bomi kong owashko, pjäy llébo lüyotkara oblérëshko ga kumi ber läng kjing dey. ⁸Gueniyo ga llébo shäryémi om go oblë kong owa, oblë llébo lüyotkëmi bakoe. Ga pjäy läng omshäryé eni bomi pjeyoga tjok.

⁹⁻¹⁰Eye llébo shäryé oblë kong owa ga äär Sbö sök no pjluoy iýado líshko lléme. ¿E miydëmi llémndo? Noppa llébo owa shäryé oblë oblë. Pë no orkwosmono ba tjok llém li tjok, sböpga jyäglo poshrëya, orkwosmono pjir èmdë ga pë oblë tjok, domer pë domer tjok, oblë llébo lüyotke, wotjlik dbur töng ba kong erö, nelötké ä, oblë läywe owa, oblë jyäpgwe, llébo lüyotke wlo. Pjäy jyäpgwëba ga jlò lëmi lléme.

Êye opshäryë eni ga äär Sbö sök no pjüyo iyado lishko llëme. ¹¹Dënashko ga pjäy kjone kjone llëbo shäryono eni. Guenijo pjäy eni ame, owa pjang bomi go li löna Sbörë beno dret, ga pjäy iara beno tjeng dboy ba kong. Pjäy iara beno pjö bek ba bokso, llëbo shäryara Tjlapga Jesucristorë bomi kong li kjishko, Sbö Sëya dbo go.

Shji orkwosmono è tjok llëm ga shji pë ba tjok llëme

¹²«Llëye shäryér woydë li shäryér ga pjüue» lëmi eni. Eni jlöe. Guenijo llëbo unkong shäryëy li ber pjüli bi kong llëme. Llëye shäryér woydë li shäryér ga pjüue. Guenijo llëbo kjone kjone shäryér ga tja ber shäng ichaga erë. E kjishko ga llëbo eniyo shäryér llëm, tja opichë om go ga pjüli wlo. ¹³«Dli, e uëy wlo, jer äär bi böpkwo roshko wlo. Bi böpkwo, e dli kong bebi» lëmi eni. Eni jlöe. Guenijo llono ga pjöyikong li pjir, shji böpkwo ame, dli ame bakoe. Guenijo shji orkwosmono è tjok llëm ga shji pë ba tjok llëme. Bi doyo, e e kong wlo llëme. Llëye woyde Tjlapgarë shäryëy wlo li, e shäryoydë bi doyo go erö dey. Bi doyo ichaga li e. ¹⁴Tjlapga Jesús woshrara Sbörë iröng obi ba dbo ara go, ga llono ga shji woshre eni bakoe. ¹⁵Bomi doyo, e Cristo i. ¿E miydëmi llëmdu? ¿Eni ga llëbo Cristo i li töy walë to shäng opsoynek domerga obli obli kong wleniyo ga pjüue? Llëme. ¹⁶Êye tön walë eniyo tjok ga ber shäng ba tjok kjlaraso wleni. Sbö tjlokwo tak pjang eni: «Pjöyikong li ber löng kjlaraso wleni.» ¹⁷Guenijo ëye tön Tjlapga Jesús tjok ga ba sëya, Tjlapga li Sëya, e tön ber löng kjrinaso wleni.

¹⁸E kjishko ga shji orkwosmono è tjok llëm ga shji pë ba tjok llëme. Llëbo owa shäryëy obli ga e ber owa bi doyo kong llëme. Guenijo ëye llëbo shäryë ba doyo kong owa eni ga llëbo shärye ba doyo om go li kong owa. ¹⁹Bomi doyo, e Sbö Sëya u wleni, e ichara Sbörë beno pjang bomi go kjishko. ¿E miydëmi llëmdu? Pjäy opichë om go llëm, pjäy ichaga Sbörë, ²⁰pjäy tzwëna pjir kjishko. E kjishko ga llëye woyde Tjlapgarë shäryëmi wlo li, e shäryomirë bomi doyo go erö, Sbö ber kësbang, tzwëna ara wlo.

Shji orkwosmok wlo ga sorë

7 ¹Llëbo kjakrokoromi bor kong kjibokwo go li, e dboryér bomi kong shara. Pjüli wlo ga shji orkwosmok llëm dey. ²Guenijo nopga ara pë no orkwosmono ba tjok llëm li tjok kuzong ga zok ga pjäy domerga pë bomi boy onmo li tjok, pjäy walëga pë bomi lanma onmo li tjok eni bakoe. ³Domerga orkwosmok löng pjir, pjäy pë bomi boy tjok wlo. Walëga orkwosmok löng pjir, pjäy pë bomi lanma tjok wlo. Pjäy orkwosmok löng pjir kjishko ga «Tja pë bop tjok llëme» lëmi eng kong llëme. ⁴Walë orkwosmok shäng pjir ga ba doyo, e baïya dö llëm, e ba lanma i bakoe. Domer orkwosmok shäng pjir ga ba doyo, e baïya dö llëm, e ba boy i bakoe. ⁵«Tja pë bop tjok llëme» lëmi eng kong llëme. Guenijo pjäy wotjlik bëy eng kong ga «Shji pë eng tjok llëm dbar kjwöbö, shji ber löng syöshtë Sbö kong iyado wlo» lëmi eng kong ga pjüue. Guenijo dbar ara llëme. E irgo ga pjäy pë eng tjok jek obi, pjäy tzhuya Årë, llëbo owa shäryë wlo ga ä wlo. ⁶Llëbo ère shäryëmi woydë ga shäryëmi ga pjüli, guenijo

«Shäryozí eni» öötë lléme. ⁷Bor kong ga pjäy uunkong orkwosmok llém ga pjílú, gueniyo shji iara Sbörë llébo shäryë oblë oblëe. Kjong kjong iara beno löng orkwosmok llém wlo, kjong kjong iara beno löng orkwosmok wlo bakoe.

⁸Pjäy löng orkwosmoydë llém obi, pjäy syäpgä, pjäy ber löng tjoksa botoya dik ga pjílúe. ⁹Gueniyo pjäy wotjílkë ébo wlék íyado, pë ba tjok wlo wleni ga pjäy orkwosmok ga pjílú, pjäy wotjílkë llébo owa shäryë íyado llém wlo.

¹⁰Pjäy orkwosmok löng pjir, tjlökwo lara Tjlapga Jesúsdë bomi kjishko. Waléga orkwosmok löng pjir, bomi lanma rayëmi lléme. ¹¹Rayoromi wleni ga pjäy ber löng tjoksa, llém ga pjäy tön iröng bomi lanma rayoromi li tjok obi. Domerga orkwosmok löng pjir, bomi boy rayëmi llém bakoe.

¹²Llébo oblë lér bomi kong, gueniyo ère laga tjarë om go bomi kong, e laga Tjlapga Jesúsdë lléme. Domerga orkwosmok löng walë Jesús tjlökwo kjraga llém wleniyo tjok, pjäy raye woydë bomi boydë llém ga e rayëmi llém bakoe. ¹³Ga waléga orkwosmok löng domer Jesús tjlökwo kjraga llém wleniyo tjok, pjäy raye woydë bomi lanmarë llém ga e rayëmi llém bakoe. ¹⁴Shäryëmi eni ga ba boy kjishko ga domer Jesús tjlökwo kjraga llém wleniyo li de Sbörë, ba nöpaga de sorë ga eni, ga ba lanma kjishko ga walë Jesús tjlökwo kjraga llém wleniyo li de Sbörë eni bakoe. Eni ga bomi wapga de Sbörë bakoe. Gueniyo shäryëmi eni llém ga epga de lléme.

¹⁵Pjäy orkwosmok löng Jesús tjlökwo kjraga llém tjok, pjäy raye woydë ga wëyë. Pjäy rayara eni ga pjäy pogo lléye dret Sbö bokso. Shji rokara Sbörë, shji ber löng wopjílú eng tjok wlo. ¹⁶Gueniyo pjäy ber löng orkwosmok ba tjok ga pjílú ga shäryozí eni. Bomi kjishko ga bomi kjilara li där kjwe.

¹⁷Shji kjilara kjilara löng sorë li laga Sbörë. Pjäy rokara Sbörëshko ga pjäy löng sorë ga pjäy ber löng eni. Lér eni Jesús tjlökwo kjragaga uunkong kong.

¹⁸Domerga, pjäy rokarashko ga pjäy löng doyo jyä tak pjir ga wëyë. Eshko ga pjäy löng doyo jyä tak llém ga pjäy doyo jyä té lléme. ¹⁹Shji doyo jyä tak pjirde, de llémde, e tjwlö lléme. Shji Sbö tjlökwo koë li, tjwlö tjok li e. ²⁰Pjäy rokarashko ga pjäy löng sorë ga pjäy ber löng eni. ²¹Eshko ga pjäy parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyo ga pjäy woydë lléme. Gueniyo pjäy döya woydë bomi sogorë ga pjäy to dey. ²²Pjäy rokarashko ga pjäy parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyo ga Sbö bokso ga pjäy beno Tjlapga Jesús kjilarayo shara, pjäy sogo dret wleni. Pjäy rokarashko ga pjäy sogo dret ga pjäy iara Sbörë beno Cristo i, eni ga eerishko ga pjäy sogo tjok wleni. ²³Pjäy tjwlëna Sbörë tjwlö ara. E kjishko ga pjäy opyë ber ichaga no oblërë ame, pjäy ichaga ber Sbörë döe.

²⁴Pjeyoga, pjäy rokarashko ga pjäy löng sorë ga pjäy ber löng eni.

²⁵Pjäy löng orkwosmoydë llém obi kong, tjlökwo lara Tjlapga Jesúsdë bomi kjishko lléme. Gueniyo tja kjimte Tjlapga lirë kjishko ga tjlökwo lér bomi kong ère, e beke. ²⁶Bor kong ga shji löng eerishko dbar owa kjishko ga pjäy löng sorë ga pjäy ber löng eni dey. ²⁷Pjäy orkwosmok löng pjir ga pjäy eng rayë lléme. Pjäy löng orkwosmok llém ga pjäy boy wlék lléme. ²⁸Gueniyo pjäy orkwosmono wleni ga llébo owa shäryoromi lléme. Kjogloga orkwosmono wleni ga llébo owa

shäryara llém bakoe. Guenijo ëye orkwosmono ga kong llébo owa wen ara kjok ère kjing go. Lér bomi kong eni, pjäy llono ga song llém wlo.

²⁹Pjeyoga, lér bomi kong eni, shji ber lönk kjok ère kjing go wlo dbar kjwöbö obi erä kjishko. E kjishko ga pjäy orkwosmok lönk pjir ga pjäy jék lönk nopga orkwosmok llém wlenyo dik shara; ³⁰pjäy slar eë llébo kjishko ga pjäy wotjílk ara ba kjishko ame; pjäy lönk wopjlú llébo kjishko ga pjäy wotjílk ara ba kjishko ame; pjäy llébo tjwléno ga e ber bomi kong iyado wlo lëmi llém bakoe. ³¹Eni ga shji lönk kjok ère kjing go obishko ga llébo tjeng kjok ère kjing go li, e woyotjíly ara llém, kjok pjir lë kjishko.

³²Pjäy kjimtëri woydë, pjäy woydë ame wlo. Domer shäng tjoksa ga wotjílk Tjlapga Jesús pak shäryë, ber pjílú ba tjok wlo. ³³Guenijo domer orkwosmok shäng pjir ga wotjílk llébo tjeng kjok ère kjing go shäryë, ber pjílú ba boy tjok wlo. ³⁴Eni ga wotjílk kjring pjök. Walé shäng tjoksa ga wotjílk Tjlapga Jesús pak shäryë, ba doyo, ba wotjílk, e ber ba kong wlo. Guenijo walé orkwosmok shäng pjir ga wotjílk llébo tjeng kjok ère kjing go shäryë, ber pjílú ba lanma tjok wlo. ³⁵Lér bomi kong eni, ber pjílú bomi kong wlo, pjäy orkwosmok ga ae lotë lléme. Woydëri ga pjäy jék ber lönk pjö bek, pjäy ber lönk wotjílk Tjlapga Jesús pak shäryë döe.

³⁶Domerga tjlökwo twono kjoglö kong orkwosmok wlo, pjäy orkwosmok woydë ba tjok, kjoglö li luyo öötong orkwosmok wlo guing kjishko ga pjäy orkwosmok ba tjok ga pjilüe. Llébo owa shäryomirë lléme. ³⁷Guenijo pjäy wotjílk orkwosmok lléme lëmi, woydëmi eni kjishko, pjäy ichaga èrë llém kjishko, ga pjäy wotjílk llébo owa shäryë llém ga pjäy orkwosmok llém ga pjilüe. Llébo pjílú shäryomirë. ³⁸Eni ga pjäy orkwosmok kjoglö tjok ga e pjilüe. Guenijo pjäy orkwosmok ba tjok llém ga e pjílú anmoyö.

³⁹Waléga orkwosmok lönk pjir, bomi lanma sök sé obishko ga rayëmi lléme. Guenijo wolono ga pjäy orkwosmok domer oblë tjok ga pjílú, guenijo woyde ga Tjlapga Jesús tjlökwo kjraga wlénivo. ⁴⁰Guenijo pjäy orkwosmok ame ga pjäy ber lönk wopjlú anmoyö. Tja go Sbö Sëya. Tja wotjílk eni e kjishko.

Sjengna twaraba sböpga jyäglö kong

8 ¹Tjlökwo lér bomi kong, öng zröraba, sho twaraba sböpga jyäglö kong ba poshrékklo li kjishko. Llébo ère kjishko ga shji uunkong llébo miydë sira. Èye ommiydë ara, oblë kjinmo le ga shäng krë erä. Pjílú wlo ga shji eng woydë ara kar kar dey, shji uunkong dbokjrë e go wlo. ²Èye kjok miydë le ga ba kjok miydë li äätë, woyde dik llém obi. ³Guenijo ëye Sbö woydë ga miyde Sbörë pjilüe.

⁴¿Eni ga öng sho twaraba sböpga jyäglö kong ba poshrékklo li uey ga pjilüre? Miydëy pjílú ga sböpga jyäglö llé, e tjwlö lléme. Sbö sök kjlaraso eröe. ⁵Sböpga lönk ara kjok dogo, kjok ère kjing go lëba. Kowëba ba tjlapga bakoe. ⁶Guenijo bi kong ga Sbö sök kjlaraso eröe. Data Sbö li e. E llébo uunkong shäryaga, ga shji lönk sé parkë ba kong wlo. Shji Tjlapga kjlaraso bakoe. Jesucristo li e. E go ga llébo tjeng kës li shäryara Sbörë.

⁷Gueniyo e miyde Jesús tjölkwo kjragaga uunkongdë lléme. Dénashko ga kjone kjone sgara läng ba sbörga jyäglo li poshrëk. E kjishko ga öng sho li ue lökshko ga sbörga jyäglo li woyotjiliya, ga mär läng Cristo go ma obi kjishko ga wotjilik ga öng sho li, e uako lléme le. ⁸Gueniyo shji wlokjre Sbörë lléye uey li kjishko lléme. Uoroy llém ga shji beno owa Sbö bokso llém, uoroy ga shji beno pjlü anmoyö ba bokso llém bakoe.

⁹Pjäy döra Sbörë beno läng öng sho li ue ga pjlüe. Eni emdë ga pjäy sjëke. Lléye uëmi li kjishko ga bomi kjilara mär shäng Cristo go ma obi li ichëmi dir lléme. ¹⁰Pjäy ië sbörga jyäglo syö uyo lishko ga pjäy iya bomi kjilara lirë kjwe. Miydëmi pjlü ga öng sho li uëmi ga pjlüe. Gueniyo bomi kjilara mär shäng Cristo go ma obi li ommyidë lléme. Eni ga pjäy ina kjishko ga omshäryë eni bako kjwe. ¹¹Cristo woñono ba kjishko. Gueniyo eshko ga Cristo rayara bomi kjilara lirë, llébo shäryoromi li kjishko, miydëmi ga llébo li shäryëmi ga pjlü gueniyo. ¹²Llébo shäryëmi bomi pjeyoga mär läng Cristo go ma obi li kong owashko ga e shäryëmi läng Cristo kong wleni. ¹³E kjishko ga llébo uoror li kjishko ga bor kjilara li diktong wleni ga tja sjëng ue ame dey.

Sbö tjölkwo roy ñaga Jesús äska li opshäryë sorë

9 ¹Tja Sbö tjölkwo roy ñaga Jesús äska. Tja ichaga norë lléme. Bi Tjlapga Jesucristo ñenor om go. Tja parkono ara ba kong kjishko ga eerishko ga pjäy beno läng mär ba go. ²Oblë kong ga tja Sbö tjölkwo roy ñaga Jesús äska lléme le, gueniyo bomi kong ga tja eni. Pjäy mär läng ba go. Miydëba e go ga tja Sbö tjölkwo roy ñaga Jesús äska jlöe.

³Tja läywëba owashko ga dboryér eni. ⁴Tja, Bernabé, pak shäryérwa läng li kjishko ga pjäy ichérwa borwa sëng ga pjlüe. ⁵Sbö tjölkwo roy ñagaga Jesús äska llamo läng li, Tjlapga Jesús lëmga, Cefas, epa orkwosmono läng pjir, ga to läng parkëshko ga ba boyga Jesús tjölkwo kjraga wleniyo söya to läng ba tjok. Tjawa omshäryë eni ga pjlü bakoe. ⁶¿Potjwlëk läng llém li ber tjawa döre? ¿Tjawa ië wlo ga woydëmi ga tjawa pak shäryë oblëre?

⁷Engkjwagaga oppotjwlëk om go lléme. Ëye dwla dguë ga botjyeshko ga ba bo, e ue. Ëye öng dë ga nä dyo llruya ga ie. ⁸Wotjilik ère botoya döe lëmi lléme. Kjok llgwékklo tara Moisésdë li omle eni bakoe. ⁹Tjëno beno eni: «Öng llë sök dwla kjwokák ga ne pjriy lléme.» Tjölkwo ère ñara Sbörë öng kjishko dö lléme. ¹⁰E ñara borwa kjishko bako, tjawa ië wlo bakoe. Ëye klung luryë, llém ga dwla kjwokák ga woyde ga bo koshe, mär ber läng e go wlo. ¹¹Eni ga tjölkwo roy pjlü li lororwa bomi kong, dwla dgororwa wleni. ¿Eni ga pjäy wotjilik borwa kjimtë llém ga pjlüe lëmire? ¹²No oblë llébo rokë bomi kong ga pjlü kuzong ga tjawa omrokë bomi kong ga pjlü anmoyö.

Eni emdë ga llébo rokororwa bomi kong lléme. Tjawa lléye dretshko ga kurorwa jek läng kjing erä, pjäy wotjilik owa Cristo roy pjlü li kjishko llém wlo. ¹³Ëye parkë Sbö u roy ga mär e goshko. Ëye parkë öng sho sukklo jong

lishko ga mär e go bakoe. ¿E miydëmi llëmدو? 14Eni wëni ga Tjëlapga Jesúس tlë ga ëye ba tjëökwo roy pjlü li oba kong ga woyde ga mär ba go bakoe.

15Eni guenijo ga shäryotë eni llëme. Tjëökwo ëre tér bomi kong, pjäy woydér ga tja kjimtëmi kjishko llëme. Tjëökwo roy pjlü li lër oba kong ga tjwlö shir llëme. Tja wopjü e kjishko. Shäryér eni llëm ga äe. Tja wolon wëyë dey. 16Tjëökwo roy pjlü li lër oba kong, tja krë e kjishko ga äe. Pak li, e twara Sbörë bor kong shäryér eni wlo. Shäryér eni llëm ga tja song jlöe. 17Shäryér eni bor wotjëlk om go li go kjwe ga tja potjwlëkklo tjok. Guenijo pak li shäryér, tja ichaga Sbörë e shäryë kjishko. 18¿Eni ga bor potjwlëkklo li llë? Tjëökwo roy pjlü li lër oba kong ga tjwlö shir llëme. Llëbo rokér bomi kong ga pjlü, guenijo shäryér eni llëme. Tja wopjü e kjishko. Bor potjwlëkklo li e.

19Tja ichaga erë llëm, guenijo tja opyono beno shäng noppa uunkong parkaga, noppa ara mär ber löng Cristo go bor kjishko wlo. 20Tja shäng judíoga tjrekoshko ga tja opyë ber shäng judío wleni, epa mär ber löng Cristo go wlo. Tja shäng noppa mär löng kjok llgwekklo tara Moisësdë go li tjrekoshko ga tja opyë ber shäng kjok llgwekklo li kolë eni bako wleni, miydér ga tja ichaga erë llëm guenijo. Shäryér eni, epa mär ber löng Cristo go wlo bakoe. 21Tja shäng noppa kjok llgwekklo li miydë llëm wleniyo li tjrekoshko ga tja opyë ber shäng kjok llgwekklo li woyojeck wleni. Guenijo kjok llgwekklo Sbö i li woyojeck jlokoyò lötë llëme. Miydér ga tja ichaga kjok llgwekklo Cristo i lirë iyado. 22Tja shäng noppa mär löng Cristo go ma obi li tjrekoshko ga tja opyë shäng baÿa dik wleni, epa mär ber löng Cristo go wlo bakoe. Noppa uunkong kong ga tja opyë ber löng baÿa dik wleni, kjone kjone dăr wlo. 23Shäryér eni, tjëökwo roy pjlü li kjishko, llëbo wen pjlü tjëökwo kjishko li ber bor kong bako wlo.

24Noppa zronshko ga zron lòk jekdo uunkong, guenijo ba potjwlëkklo li ber kjlaraso kong eröe. ¿E miydëmi llëmدو? Eni ga pjäy drön ee, pjäy jék löng pjlo bek wlo, bomi potjwlëkklo li twe Sbörë bomi kong wlo. 25Olö ga noppa tjör, ëye ber kjang iyä lòk wlo. Ýye tjör woydë eni ga opping ara, tjör pjlü wlo. Shärye lòk eni, ba potjwlëkklo li shaya wlo, guenijo ba potjwlëkklo li ser. Bi potjwlëkklo twe Sbörë bi kong lira serer llëm, ber iyadœ. 26-27E kjishko ga tja jék pjlo bek, tja äär woydë kjone li, tja äär eshko wlo. Noppa eng yokshko ga olö ga yoya ga pjë llëme. Era tjwlö llëme. Llëbo shäryér li ber tjwlö llëm eni llëm wlo ga tja drön ara, pak li shäryér ber pjlü wlo. Bor doyo ëre ichér bor kolë, tja ichaga erë llëm wlo. Shäryér eni, tjëökwo lòror pjirshko ga pak shäryoror li tjwlö tjok wlo.

Shji jék löng Israel tjeyoga tek dënashko so i dik llëme

10 ¹Pjeyoga, bi tjëlapgaga tek dënashko so jék to löng pjäng sho li dorko, ga dipzono tek Dlung Srëzren kjwo na lëkong. Woydér ga e woyotjëzïa. ²Erga wara pjäng sho li, dlung lirë wleni, ga beno löng Moisës tjok eni. ³Erga uunkong mär löng dli ter shrono kjok do dwayo li go, ⁴di ichara Sbörë tur ak roy dwayo li go bakoe. Guenijo daga ak lirë llëm, daga to shäng ba tjok li, e

Cristo om go lirë. ⁵Eni émdë ga Sbö beno wopjílú epa ara tjok llém, ga ba dboglo iara beno tjeng kjok dogro no llém lishko llaw pogo.

⁶Llébo ére shäryono beno bi kong, shji poshdüya wlö, llébo owa li woyotjíly baýa dik llém wlö. ⁷Erga kjone kjone sbörga jyäglo poshrëno, tak pjang Sbö tjölkwo go sorë li eni. Tjé ga «Nopga li wlöktong, ga iono ara. Pjir ga kojono lok, ga bérkono, llébo owa shäryono ara.» Shji opshäryé eni baýa dik lléme. ⁸Erga kjone kjone orkwosmono é tjok llém émdë ga pono ba tjok. E kjishko ga wolono doglo sak dbaw dbaw pjöglo sak pjök kjingsho sak dbaw dbaw pjöglo mya (23,000) dbar kjwaraso. Shji opshäryé eni baýa dik lléme. ⁹Erga kjone kjone Tjlapga tjímo. E kjishko ga erga uara dgurdë, ga wolonoe. Shji opshäryé eni baýa dik lléme. ¹⁰Erga kjone kjone Sbö läywono owa. E kjishko ga ba parkaga kjok dogo so ichara ba zrok. Shji opshäryé eni baýa dik lléme.

¹¹Eerishko ga shji lóng dbar pjitoshko. Llébo shäryono erga kong kës ére beno bi kong, shji poshdüya wlö. ¹²Eni ga pjäy wotjílik ga pjäy kjang, pjäy dir ga ae lëmi wleni ga pjäy opdë ara, pjäy llébo owa shäryé baýa dik llém wlö. ¹³Pjäy wotjílik llébo owa shäryeshko ga e wen é pogo kong eni, e woyotjízia. Shji raye Sbörë lléme. Eshko ga pjäy ie ber lóng tjiliya äär jong kumi ma go lléme. Wen bomi kong enishko ga pjäy kjimte, pjäy där eshko dwayo ga pjílú wlö, llébo owa shäryemi llém ga pjílú wlö bakoe.

Sbörga jyäglo sëngglo

¹⁴E kjishko ga pjeyoga, shji sbörga jyäglo poshrëk lléme. ¹⁵Tja tjé bomi kong, pjäy lóng kjok miydë wleniyo. Llébo lér li enire, de eni llémde, llgwezi pjäydë om go. ¹⁶Tjlapga Jesús woyoshroklo dílio li ueyshko ga shji tjé Sbö kong ga shji wopjílú ba tjok, kjillgwo bo dyo dbo ara li kjishko. E irgo ga iëy, shji kjimtara Cristo srëngdë li loklo. Ga pjlung shosho suk pjir lira toy, ga uey, shji kjimtara Cristo doyorë li loklo. ¹⁷Shji lóng eshko ara, gueniyoo shji doyo kjlaraso wleni, pjlung shosho suk pjir uey li kjwaraso dö kjishko.

¹⁸Israel tjéyoga öng zrok, sho suk Sbö kong li woyotjízia. Öng sho li ue lok eshkoshko ga uunkong lóng eshko li lóng Sbö poshrëk, ga ber lóng no kjlaraso wleni e kjishko. ¹⁹⁻²⁰Öng sho twaraba sbörga jyäglo kong li tjwlö tjok lotë lléme. Sbörga jyäglo li tjwlö tjok lotë llém bakoe. Gueniyoo noppa Sbö miydë llém wleniyo sbörga jyäglo sëngshko ga ba sëngglo li ber Ä sëyaga poshrëkklo, e Sbö poshrëkklo lléme. Woydér ga pjäy tön Ä sëyaga tjok lléme. ²¹Ä sëyaga sëngglo li uemi wleni ga Tjlapga Jesús woyoshroklo dílio li uemi ga ae. ²²Shji ymoyotke Tjlapgarë ara. Shäryoroy eni kjwe ga iirkë bi kong ara. ¿Shji dbo ara ba kjinmo lëmiro?

Lléye shäryey woydë li shäryey ga pjílue

²³«Lléye shäryey woydë li shäryey ga pjílue» lëmi eni. Gueniyoo llébo uunkong shäryey li ber pjílú bi kong lléme. Lléye shäryey woydë li

shäryëy ga pjlüe. Guenijo llébo tjeng kës li, shji kjimte lléme. ²⁴Llébo ber pjlü bi kong li wleydë lléme. Llébo ber pjlü oblé kong li wleydë dey.

²⁵⁻²⁶Sbö tjlökwo tak pjang eni: «Llébo tjeng kjok ère kjing go kës li, e Tjlapga ī.» E kjishko ga sjengna tjeng ba soynezlong uyo roshko li tjwlémi, uëmi ga pjlüe. Llébo shäryëmi löngr aware, de pjlüre, e woyotjlími lléme. Tjwe kjone dwayo kjakrokëmi è kong llém bakoe.

²⁷Sbö tjlökwo kjragaga llém wleniyo, pjäy maya jek ba shwoy le ga pjäy jek ga pjlüe. Lléye twe bomi kong eshko li uëmi pjire. Llébo shäryëmi löngr aware, de pjlüre, e woyotjlími lléme. ²⁸Guenijo ga ébo tjlé bomi kong ga «Sjengna kjwe twaraba sböpgä jyäglo kong» le bomi kong wleni ga uëmi llém, ba laga li wotjlik ga sjengna li uëy ga ae le kjwe kjishko. ²⁹Bomi kong ga uëmi ga pjlü, guenijo uëmi llém, oblé li kjishko.

Guenijo kjone kjone tjlé bor kong ga «Miydér ga llébo shäryér ga pjüe. ¿Eni ga shäryér llém, oblé kjishko ega? ³⁰¿Tja tjéno ga “Sbö, tja wopjü bop tjok, dli ère kjishko” loror pjir ga uér ga ae lëmi bor kong ega?» le bor kong eni. ³¹Pjäy ié, pjäy di ié, lléye oblé shäryëmi dö ga shäryozí uunkong eni, Sbö ieba ber kësbang, tjwlö ara bomi kjishko wlo. ³²Shji oblé ichë dir lléme. Judíoga, noppa judío llém wleniyo, Sbö tjlökwo kjragaga, e ichëy dir kjlara lléme. ³³Tjara drön ee, llébo pjlü shäryë ova bokso wlo iyado, llébo ber pjlü oblé kong wlo, epga där wlo, llébo ber pjlü bor kong wlo lléme.

11 ¹Cristo opshäryono sorë ga tja opshäryë eni bakoe. E kjishko ga tja opshäryë sorë ga pjäy opshäryos eni bakoe.

Shji löngr syöshtë Sbö kongshko ga shji opshäryë sorë

²Tja woyoshrëmi enido. Tjlökwo twara bor kong li pinor bomi kong, ga shäryëmi löngr eni iyado. Pjäy poshrér ara e kjishko.

³Guenijo llébo lér bomi kong, miydëmi wlo. Sbö, e Cristo kagäyo. Cristo, e domerga uunkong kagäyo. Ga domerga kjlara kjlara, e ba boy kagäyo bakoe.

⁴Domer ká kjinguë syöshtë Sbö kongshko, llém ga Sbö tjlökwo roy lëshko ga e Cristo bangkjré lléme löklo. ⁵Waléra ká kjinguë llém syöshtë Sbö kongshko, llém ga Sbö tjlökwo roy lëshko ga e ba kagäyo bangkjré lléme löklo. Shärye eni wleni ga walé li lökkjrë ara, ká shtak dret wleni. ⁶Ká kjinguë woydë llém ga ba kákzong shtey ber dret dey. Shäryoroy eni ga lökkjrë ara kjishko ga ba ká li kjinguë dey. ⁷Guenijo domer ká kjinguë llém dey, domer li shäryara Sbörë so e om go kjoyo kjishko. E kjishko ga Sbö ber kësbang, tjwlö ara domer li kjishko. Ga domer li ber kësbang, tjwlö ara ba boy li kjishko.

⁸Domer shäryara Sbörëshko ga lléye shira walé doyo go dwayo, domer shäryoklo wlo lléme. Waléra shäryara Sbörëshko ga llébo shira domer li doyo go, walé li shärye e go wlo. ⁹Domer shäryara walé kjishko lléme. Waléra shäryara domer kjishko. ¹⁰E kjishko ga waléga ká kjinguë dey, ba kagäyo bangkjré pjlüe löklo. E ber Sbö parkagaga kjok dogo so kong pjlü bakoe.

¹¹Jesús tjölkwo kjragaga kong ga domerga, walëga, e iara Sbörë beno löng äng kjimtë wlo. ¹²Dënashko ga llëbo shira Sbörë domer li doyo go dwayo, ga walë li shäryara e go. Guenijo eshko tek lëkong ga domerga uunkong wengga walëgarë. Eni emdë ga shji uunkong shäryaga Sbörë. ¹³¿Walë syoshtë Sbö kong ga kä kjinguë llém ga pjlüre, de owa? Miydaga pjäydë om go. ¹⁴Miydëy pjü ga tek dämärshko ga domerga käkzong ië pjang kur ee ga e lökyo ara. ¹⁵Guenijo walëgara käkzong kur ee ga ba kong ga tjwlö ara, e twara Sbörë ba kong, ba kä kjingoklö wlo kjishko. ¹⁶Llëbo ère shäryérwa, shärye Sbö tjölkwo kjragagarë kjok kjone pogo bako, sdékwo oblüeyo drete. E kjishko ga éye englé kar kar tjölkwo ère kjishko llëme.

Tjlapga Jesús woyoshroklö diliyo

¹⁷Llëbo lér bomi kong obi, guenijo pjäy poshrér wlo llëme. Pjäy tönshko ga llëbo shäryëmi eshko li ber bomi kong pjüllü llëme. ¹⁸Roy kuror ga pjäy tönshko ga pjäy opkjorgë löng dboy dboy. Kjoneshko ga jlöe lér. ¹⁹Woyde ga pjäy shdär dboy dboy. Eni ga pjäy kjone dey ber pjö bek Sbö bokso ikoba wëlëe. ²⁰⁻²¹Pjäy tön ieshko ga pjäy kjëlaa kjëlaa dli kjrë bäm go lëmi. Eni ga kjone kjone ber löng nelö erä, kjone kjone ber löng dli drete. ¿Shäryëmi eni ga Tjlapga Jesús woyoshroklö diliyo li uomirë lëmire? Eni llëme. ²²¿Pjäy ië bomi ushko ga äro? ¿Sbö tjölkwo kjragaga oblü li bangkjrémi llém ega? ¿Éye llëye dret wleniyo iëmi woydë ber löng lökshko eni ega? ¿Llëye lér bomi kong ga pjüllü? Pjäy poshrér ga äe.

²³Bor sdékwo ère twara Tjlapga Jesúsdë bor kong, ga lroror bomi kong tjän: Tjlapga Jesús soynezlong shkëyo ga pjlung shosho suk pjir kjrara kjwara, ²⁴ga tjlé Sbö kong ga «Tjawa kong dli tworop ère. Tjawa ber wopjüllü bop tjok e kjishko» le. E irgo ga pjlung shosho suk pjir li tora, ga tjlé löng li kong ga «Ère bor sho wleni, twak bomi kong. Shäryëmi jüni, bor woyoshroklö» le. ²⁵Iono lok pjir irgo ga di ioklö kjrara kjwara, roy kjillgwo bo dyo dbo ara, ga tjlé löng li kong ga «Tjölkwo twara Sbörë tjaglién, beno iyado wlo. Shärye wlo ga bor srëng li kwon bomi kjishko. Kjillgwo bo dyo dbo ara ère, e ba jyaglö. Iémishko ga shäryëmi jüni, bor woyoshroklö» le. ²⁶¿Lara eni li llë loklö? Pjlung shosho suk pjir li uémishko, kjillgwo bo dyo dbo ara li iémishko ga Tjlapga Jesús wolono bomi kjishko li roy shdömi löng wleni, tjwe iröng obi guing.

²⁷Guenijo shäryëmi löng enishko ga éye ië, guenijo Tjlapga Jesús bangkjre llém ga llëbo owa shäryayde, Tjlapga li doyo, ba srëng, e bangkjre llém kjishko. ²⁸E kjishko ga pjäy pjlung shosho suk pjir li uoydë llém obishko, pjäy kjillgwo bo dyo dbo ara li ioydë llém obishko ga woyde ga pjäy opwoyotjlik yötso bäm go guing. ²⁹Éye Tjlapga li doyo llë loklö miydë llém ga ba woyoshroklö diliyo li ue llém dey, kjillgwo bo dyo dbo ara li ie llém dey bakoe. Uara eni wleni ga om go li opyono beno shäng shdungko. ³⁰Pjäy ara shduna Tjlapga lirë e kjishko. Pjäy kjone kjone swlo ara, kjone kjone dbo llém, kjone kjone wolono, Tjlapga Jesús woyoshroklö diliyo li uoromi owa kjishko. ³¹Guenijo shji om go opwoyotjlik yötso bäm go guing ga shji shduya llëme. ³²Llono ga noppa Sbö miydë llém wleniyo shduya Tjlapga lirë. Shjira shduya eerishko, shji ber löng shduya ba tjok eshko llém wlo.

³³E kjishko ga pjeyoga, pjäy tönshko ga woyde ga pjäy äng koshë uunkong guing ga pjäy iokdo. ³⁴Pjäy kjone kjone pjiliröshko ga pjäy ië bomi ushko bäm go guing, pjäy tönshko ga pjäy shduya Tjlapga Jesúsdë llém wlo. Llëbo oblé llgwer, tja jek äär bomi ikshko jä.

Kjok miydë twe Sbö Sëyarë bi kong

12 ¹Pjeyoga, kjok miydë twara Sbörë oblé oblé bomi kong. Woydér ga e sorë miydëmi pjilue. ²Dënashko ga Sbö miydomirë llém obishko ga pjäy icharaba sböpgä jyäglo tjëllém wleniyo poshrëk. ³E kjishko ga iér bomi kong ga éye tjëllém Sbö Sëya go ga Jesús läywe owa ga äe. Ga éye tjlökwö lë Sbö Sëya go llém ga «Jesús, e noppa uunkong Tjlapga» le ga äe.

⁴Shji Sbö tjlökwö kjragaga kong kjok miydë twara Sbö Sëyarë oblé oblé, gueniyo Sbö Sëya li, e kjlaraso eröe. ⁵Llëbo shäryey Tjlapga Jesús kong oblé oblé, gueniyo Tjlapga li, e kjlaraso eröe. ⁶Pak shäryey Sbö kong oblé oblé, gueniyo shji kjimtaga shäng kjlaraso pak li shäryey, Sbö li e.

⁷Shji kjilara kjilara kong kjok miydë twara Sbö Sëyarë bi kong oblé oblé, llëbo shäryey ber pjilü shji uunkong kong wlo. ⁸Kjone kjone kong kjok miydë twara, tjëllé oba kong, kukoba wëllé wlo. Kjone kjone kong kjok miydë twara, tjëllé kjok miydë go wlo. ⁹Kjone kjone kong kjok miydë twara, mär Tjlapga Jesús go jlököyo wlo. Kjone kjone kong kjok miydë twara, swłopga poptë wlo. ¹⁰Kjone kjone kong kjok miydë twara, llëbo tydëba llém wleniyo shäryey wlo. Kjone kjone kong kjok miydë twara, Sbö tjlökwö lë wlo. Kjone kjone kong kjok miydë twara, sëya llë pjilüre, de oweare miydë pjilü wlo. Kjone kjone kong kjok miydë twara, tjlökwö laraba kjok shto oblé oblé so tjlökwö go. Kjone kjone obi kong kjok miydë twara, tjlökwö laraba kjok shto oblé oblé so tjlökwö go li pjolllgwek ber wëllé wlo. ¹¹Llëbo uunkong ère shärye Sbö Sëya kjlaraso lirë noppa kjilara kjilara kong, woyde sorë li eni.

¹²No doyo, e orkwo tjok, dre tjok, bokkwo tjok, kwomgwo tjok, llëbo ara obi bakoe. Eni èmdë ga doyo li kjlaraso döe. Cristo doyo, e eni bakoe. ¹³Shji judiogare, de llémde, shji parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyore, de llémde, shji uunkong go Sbö Sëya shrono beno kësbang bi tjok. Eni ga shji iara beno doyo kjilaraso wleni.

¹⁴Bi doyo, e llëbo ara èmdë ga e kjilaraso döe. ¹⁵Bi dre tjëllé ga «Tja orkwo llém kuzong ga woydér ga tja ber doyo ère tjok ame» le kjwe ga ber doyo li tjok llém ga äe. ¹⁶Bi kwomgwo tjëllé ga «Tja bokkwo llém kuzong ga woydér ga tja ber doyo ère tjok ame» le kjwe ga ber doyo li tjok llém ga ä bakoe. ¹⁷Bi doyo uunkong li bokkwo erö kjwe ga shji kjok lõ shik sorë? ¹⁸Bi doyo uunkong li kjomgwo erö kjwe ga shji kjok lõ shik sorë? ¹⁹Bi doyo uunkong li llëbo kjrinaso dö kjwe ga e ber doyo llëme. ²⁰Llëbo ara èmdë ga bi doyo li, e kjrinaso döe.

²¹«Pjäy woydér llëme» le bi bokkworë bi orkwo kong ga äe. «Pjäy woydér llëme» le bi kägärë bi dre kong ga ä bakoe. ²²Llëbo dbo llém kjoyo li, shji kjimte ara. ²³Llëbo tjwlö ara llém kjoyo li doyey yötso. Llëbo ikko llém li dëy yötso, ikoba llém wlo. ²⁴Gueniyo llëbo ikoba ga pjilü li kong llëbo shäryey eni llëme.

Eni ga bi doyo shäryara Sbörë, llébo tjwlö ara llém kjoyo li dëy yötso wlo. ²⁵E kjishko ga bi doyo llébo oblé oblé li, e eng kjimtë kar kar wlo, e shdär ber tjeng dboy dboy wlo lléme. ²⁶Llébo kjone dey li bang ara wléni ga bang kuya bi doyo kés lirë. LLébo ber pjllú llébo kjone dey li kong wléni ga bi doyo kés li ber wopjilüe.

²⁷Pjäy uunkong Cristo doyo wléni. Pjäy kjlobi ba doyo llébo oblé oblé wléni. ²⁸Shji Sbö tjlökwö kjragaga li tjrëko kjone kjone iara Sbörë bäm go beno ba tjlökwö roy laga Jesús äska. E irgo ga kjone kjone iara beno ba tjlökwö laga. E irgo ga kjone kjone iara beno no pingga. Kjone kjone obi iara beno löng llébo iydëba llém wlénio shäryaga, swlo poptaga, no kjimtaga, no ichaga, kjok shto oblé oblé so tjlökwö laga bakoe. ²⁹¿Shji uunkong Sbö tjlökwö roy laga Jesús äskare? ¿Shji uunkong Sbö tjlökwö lagare? ¿Shji uunkong no pinggare? ¿Shji uunkong llébo iydëba llém wlénio shäryagare? ³⁰¿Shji uunkong swlo poptagare? ¿Shji uunkong kjok shto oblé oblé so tjlökwö lagare? ¿Shji uunkong llébo lara kjok shto oblé oblé so tjlökwö go li pjllögwegare? LLéme. ³¹Gueniyo woydér ga kjok miydë tjwlö arayo li wlémire. Gueniyo llébo kjrina obi tjwlö ara, kjok miydë tjeng kés ère kjinmo. Era lér bomi kong, miydëmi wlo.

Oblé woydëy sore

13 ¹Tja tjëlë noppa tjlökwö kjring kjwobi go ga pjllú, ga tja tjëlë Sbö parkagaga kjok dogo so tjlökwö go ga pjllú bako wléni emdë ga oblé woydér llém ga tjlökwö lér li ber tjwlö llém, sbi llé toroy li pjllukyo wléni, pjankwo shporoy eng go li pjllukyo wléni bakoe. ²Tja kong kjok miydë twara Sbö Sényarë bor kong, Sbö tjlökwö lér oba kong pjllú wlo, tjlökwö tjeng kés pýde Sbörë llém obi li miydér shäng pjir, tja mär Cristo go jlökoyo, ga dlüp llé ichér jek kjok shto oblé ga pjllú wlo wléni emdë ga oblé woydér llém ga tja tjwlö llém. ³Bor llébo tjeng kés li tworor noppa song wlénio kong, ga bor doyo ère opyono beno sukoba wlo wléni emdë ga oblé woydér llém ga tja potjwlékklo drete.

⁴Shji oblé woydë li eni. LLébo shärye oblére bi kongshko ga kuy kjinge. Shji wopjilú oblé tjok. Shji wotjlik owa oblé kong ba llébo kjishko lléme. Shji opposhrek lléme. Shji krë lléme. ⁵Shji tjëlë iir go è kong lléme. Shji wotjlik bi kjishko dö lléme. Shji iirkë maling lléme. LLébo shäryara oblére beno bi kong owashko li woyotjliy sök enido lléme. ⁶LLébo shäryëba owa oblé kong ga shji ber wopjilú e kjishko lléme. Shji ber wopjilú, llébo shäryëba bek li kjishko döe. ⁷Oblé dir ara emdë ga shji ber löng pjllú ba tjok, shji wotjlik pjllú ba tjok, koshëy iyado llébo pjllú shäryë wlo, rayëy llém bakoe.

⁸Shji oblé woydë li, e pjir lléme. Eerishko ga kjone kjone Sbö tjlökwö laga, kjone kjone tjëlë tjlökwö miydë llém li go, kjone kjone tjlökwö pýde noppa kong llém li miydë pjllú bakoe. Gueniyo llono ga llébo tjeng kés ère pjir. ⁹Eerishko ga Sbö tjlökwö miydë uunkong llém obi. E kjishko ga ba tjlökwö lagaga omle uunkong ga ae. ¹⁰Gueniyo llono ga ba tjlökwö tjeng kés li piya Sbörë uunkong kong. Eshko ga èye oblé ping ba tjlökwö go ame.

¹¹Tja chirawashko ga tja tjëlë kjwozirwa dik, tja wotjëlik kjwozirwa dik bakoe. Gueniyo tja öötong domershko ga llëbo kjwozirwa i li rayloror pjir, shäryer ame. ¹²Shji opik opikklo goshko ga llëbo igoy wele llëme. Eerishko ga Sbö tjëlokwo woyotjlyshko ga miydëy wele llëm eni bakoe. Gueniyo llono ga miydëy wele, shji lan oblé tjok eng bokshto wleni. Eerishko ga llëbo miydëy ara llëme. Eshko ga miydëy uunkong, shji miyde Sbörë sorë ga eni.

¹³Eerishko ga llëbo shäryey wlo li, e beno ktringgwo mya. Woyde ga shji mär Cristo go, e koshëy iyado, oblé woydëy bakoe. Gueniyo shji oblé woydë li, tzwlo arayo li e.

**Sbö tjëlokwo roy lëy tjëlokwo miydë llëm wleniyo go,
Sbö tjëlokwo roy lëy, kukoba wele wlo bakoe**

14 ¹Pjäy drön ee, oblé woydë wlo iyado. E wopro ga kjok miydë twe Sbö Seyerë bomi kong li wlézi iyado, kjok miydë twe bomi kong ba tjëlokwo roy lëmi wlo li rokozi ba kong bäm go. ²Eye tjëlë tjëlokwo miydë llëm wleniyo go ga tjëlë shäng Sbö kong, tjëlë shäng noppa kong llëme. E kjimte Sbö Seyerë tjëlokwo miyde llëm li lë, gueniyo llëye le shäng li llë miydëba llëme. ³Gueniyo eye Sbö tjëlokwo roy lë ga tjëlë shäng noppa kong, e ber pjllu ba kong lok wlo. Kuya lok ga dbokjrë e go, wosonkë llëm wlo. Eshko ga löng wopjllu, tjëlokwo li kjishko. ⁴Eye tjëlë tjëlokwo miydë llëm wleniyo go ga llëbo pjllu shäryayde ba kong om go. Gueniyo eye Sbö tjëlokwo lë ga llëbo pjllu shäryayde Sbö tjëlokwo kjragaga löng kës li kong.

⁵Woydër ga pjäy uunkong tjëlë tjëlokwo miydë llëm wleniyo go. Gueniyo pjäy Sbö tjëlokwo lë li woydër ara. Era tzwlo ara anmoyõ, kukoba wele kjishko. Pjäy tjëlë tjëlokwo miydë llëm wleniyo li tzwlo äär eni llëme. Gueniyo tjëlokwo lëmi löng tjëlokwo miydë llëm wleniyo go li pjllolgweya oblerë, kukoba pjllu wlo ga era tzwlo ara anmoyõ bakoe.

⁶Pjeyoga, c̄tja äär bomi shwoy tjëlë tjëlokwo miydë llëm wleniyo go éro wleni ga e llëno bomi kong? Ber pjllu bomi kong wlo ga pjäy pin tjëlokwo lara Sbörë bor kong oblé oblé li goshko ga woyde ga lër bomi kong, kugomi wele wlo. ⁷Tekwo dboryoklo oblé oblé li eni bakoe. Dbonmo llë, kjorkwang shäryak jong kjiyo tjok téy or go wleniyo llë, e tëbashko ga téba wele llëm ga llë layde e go miydëba llëme. ⁸Noppa engkjwë kjwlëshko ga wli bakwe bäm go, gueniyo pjllukyo kugaba wele llëm wleni ga eye poshärye engkjwë wlo llëme. ⁹Pjäy eni bakoe. Pjäy tjëlë tjëlokwo kugaba wele li go llëm ga llë lomirë löng li miydëba llëme. Lëmi löng pjlluk jong erä. ¹⁰Kjok ère kjing go ga tjëlokwo oblé oblé ara jlöe. Ga kjrina kjrina li go ga noppa tjëlë eng kong, eng kugö wele wlo. ¹¹Eni ga eye tjëlë shäng li llë loklo miydër llëm ga tjawa ber löng eng kong shto oblé so wleni, eshko ga tjawa pjeyo wleni llëme. ¹²E kjishko ga kjok miydë twe Sbö Seyerë li woydëmi ara bomi kong kuzong ga kjok miydë ber pjllu Sbö tjëlokwo kjragaga löng kës kong li, e wlemire dey.

¹³E kjishko ga eye tjëlë tjëlokwo miydë llëm wleniyo goshko ga woyde ga roke Sbö kong ga kjimte tjëlokwo le li pjllolgwek, kukoba wele wlo. ¹⁴Tja syoshtë Sbö kong tjëlokwo miydë llëm wleniyo goshko ga tja syoshtë shäng bor sëya

go, guenijo lléye lér shäng li llé loklo miydér lléme. ¹⁵ Eni ga lléye shäryér? Olö ga tja syoshtë Sbö kong bor séya go, lléye lér shäng li llé loklo miydér llém wleni. Olö ga tja syoshtë bor wotjílk li go, lléye lér shäng li llé loklo miydér pjir wleni. Olö ga tja té ba kong bor séya go. Olö ga tja té bor wotjílk li go. ¹⁶Sbö poshrëmi lóng, llébo shäryara bomi kong li kjishkoshko ga pjäy tjlé bomi séya go erö ga éye tön bop tjok ber wopjlú Sbö tjok, llébo shäryara bop kong li kjishko ga á, lléye lémä lóng li llé loklo miyde llém kjishko. ¹⁷Eshko ga bop wopjlú Sbö tjok li pjílú, guenijo oblé kong ga lléno lléme.

¹⁸Tja tjlé tjlokwo miydë llém wleniyo go ara, pjäy uunkong kjinmo. Tja wopjlú Sbö tjok e kjishko. ¹⁹Eni émdë ga tja shäng Sbö tjlokwo kjaragaga tjokshko ga tjlokwo loror kjwo shkeng (5) kuya lok wéle wleniyo li tjwló ara, tjlokwo loror kjwo sak dbaw dbaw pjloglo sak kzwara (10,000) tjlokwo miydë llém wleniyo go li kjinmo.

²⁰Pjeyoga, kjwozirga wotjílk pjílú ammoyö llém, guenijo llébo owa shärye lok ara llém bakoe. Pjäy wotjílk kjwozirga dik ame, pjäy wotjílk tjlapgaga dik shara. Guenijo pjäy jék kjwozirga dik ga pjílúe. ²¹Tjlapga tjléno li tak pjang Sbö tjlokwo go eni:

«Nopga ichér bor tjlokwo lë bor nopga kong,
shto oblé so tjlokwo go.

Nopga shto oblé so ichér bor tjlokwo lë ba kong bakoe.
Eni émdë ga bor tjlokwo kjre lok lléme.»

²²Eni ga nopga iche Sbörë ba tjlokwo lë tjlokwo miydë llém wleniyo go. Era ber ba tjlokwo kjaragaga li kong llém, e ba tjlokwo kjaragaga llém li kong. Guenijo nopga iche ba tjlokwo lë, kukoba wéle wlo bakoe. Era ber ba tjlokwo kjaragaga li kong, e ba tjlokwo kjaragaga llém li kong lléme. ²³Shji tön lóng uunkong shtoyo kjrinasoshko ga shji uunkong tjlé lóng tjlokwo miydë llém wleniyo go wleni ga ba tjlokwo kjraga llém wleniyo, llém ga ébo ba tjlokwo miydë llém wleniyo, e äär eshko ga tjlokwo lémä lóng li llé loklo miyde llém, ga «Nopga kjwe skwë» lë jlöe. ²⁴Guenijo ba tjlokwo lëy lóng éng kong, shji éng kuk wéle wlo ga ba tjlokwo kjraga llém wleniyo, llém ga ébo ba tjlokwo miydë llém wleniyo, e äär eshko ga tjlokwo lëy lóng li kuya wéle, ga miyde e go ga llébo owa shäryono, ga llono ga e shduya Sbörë. ²⁵Eshko ga wotjílk llé miydëba llém li lë pjire. Eni ga kjök tok, ga Sbö poshrëya sök, tjlé ga «Sbö shäng bomi tjok jlöe» lë eni.

Shji tön lóng lishko ga llébo shäryey sorë

²⁶Pjeyoga, lér bomi kong ga pjäy tön lóng lishko ga pjäy teshko, pjäy éng pingshko, Sbö tjlokwo roy lémishko, pjäy tjlé tjlokwo miydë llém wleniyo goshko ga llébo uunkong ére shäryozí ber pjílú uunkong lóng li kong wlo.

²⁷Pjäy tjlé woyde tjlokwo miydë llém wleniyo goshko ga woyde ga laga pjökde myarerë döe. Ga pjäy tjlé jekdo uunkong llém, pjäy tjlé éng irgo dey. Woyde ga pjlollgwega tjok bakoe. ²⁸Pjlollgwega ére llém ga éye tjlé tjlokwo miydë llém wleniyo go nopga bokshto llém, tjlé tjoksa Sbö kong erö dey.

²⁹Pjäy tön löng lishko ga Sbö tjölkwo lägaga tjë pjökde myare dö bakoe. Ga llëye le li woyotjëimi pjäy llamo löng lirë yötso. ³⁰Eshko ga llëbo le Sbörë no kjëlara sök eshko li kong ga ëye shäng tjë ga tjë ame, ber sök kjing dey. ³¹Woyde ga Sbö tjölkwo roy lëmishko ga pjäy tjë eng irgo, pjäy uunkong löng li opping pjlü wlo, pjäy dbokjrë tjölkwo li go wlo, pjäy wosonkë llëm wlo. ³²⁻³³Woyde Sbörë ga llëbo shäryëy sorë pogo llëm, woyde ga shäryëy yötso, bek, pjäy ber löng wlep wlo. E kjëshko ga ëye Sbö tjölkwo le jlököyo ga opichë om go ga pjlü, le jekdo sorë pogo llëm ga pjlüe.

Sbö tjölkwo kjragaga löng kjok shto oblë oblë opshäryë sorë ga pjäy opshäryos eni bakoe. ³⁴Pjäy tön löng lishko ga woyde ga walëga ber löng kjing, tjë llëm, tak pjang kjok llëgwekklo tara Moisësdë li go sorë li eni. ³⁵Llëbo miyde woydë ga kjakroke ba lanma kong äär ba ushko jä. Walëga tlëno Sbö tjölkwo kjragaga tön löng lishko ga e bek llëme.

³⁶Sbö tjölkwo weno bomi shwoy bäm go llëm, kuga pjäydë erö llëm bakoe. ³⁷Tjölkwo lër shäng bomi kong ère, e laga Tjlapga lirë om go. Ëye Sbö tjölkwo laga le, llëm ga kjimtaga Sbö Sëyarë le ga miyde ga jëoe. ³⁸Gueniyo tjölkwo lër shäng ère ktre llëm ga llëye le li tjölkwo kjrëmi llëm bakoe.

³⁹Eni ga pjeyoga, kjok miydë twe Sbö Sëyarë bomi kong ba tjölkwo lëmi wlo li wlëzïa. Ga ëye tjë tjölkwo miydë llëm wlëniyo go ga e owa lëmi llëme. ⁴⁰Gueniyo llëye shäryëmi dö ga shäryozï yötso, beke.

Cristo tjölkwo roy pjlü

15 ¹⁻²Pjeyoga, Sbö tjölkwo roy pjlü löror bomi kong dënamashko li woyoshrozïa.

Tjölkwo kjrromi li ère, pjäy mär löng e go bakoe. Pjäy mär e go jlököyo, ga rayëmi llëm ga pjäy där. Shäryëmi eni llëm ga tjölkwo li kjrromi llëno llëme.

³Tjölkwo pina Sbörë bor kong tjwlö arayo li, pjäy pinor e go. Tjölkwo ère eni: Cristo wolono llëbo owa shäryoroy li potjwlëkklo, tak pjang Sbö tjölkwo go sorë li eni; ⁴ba doyo jnenaba, ga öötong dbargwo mya ga woshrara Sbörë iröng obi, tak pjang Sbö tjölkwo go sorë li eni; ⁵e irgo ga weno shäng Cefas kong, weno shäng ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li kong bakoe. ⁶Dbar kjwara ga weno shäng ba tjölkwo kjragaga doglo sak dbaw pjloglo shkëng (500) kong. Eerishko ga epga ara löng së obi, gueniyo kjone kjone woëlono tjän. ⁷E irgo ga weno shäng Santiago kong, ga weno shäng Sbö tjölkwo roy lägaga ba åska löng kës li kong bakoe.

⁸Weno uunkong li kong irgo ga öötong dbar kop ara ga weno shäng bor kong shara. Eni ga tja so chida weno ba dbaryo go llëm kjoyoe. ⁹Sbö tjölkwo roy laga Jesùs åska löng kës li tjwlö ara, bor kjinmo. Sbö tjölkwo kjragaga shdunor ara. E kjëshko ga tja llëno llëm, tjwlö llëm, tja kowëba Sbö tjölkwo roy laga Jesùs åska wlo. ¹⁰Gueniyo Sbö wopjlü li kjëshko ga pak ère twara bor kong, ga eerishko ga tja beno shäng ba shäryë. Tja parkono ara, epga kjinmo. E kjëshko ga llëye shäryara bor kong li beno tjwlö ara. Gueniyo pak shäryoror

om go llém, tja kjimtaga Sbörë, ba wopjlú li kjishko. ¹¹Eni ga tjölkwo laga li tjare, de epgare, tjölkwo lérwa läng li e eröe. Ga tjölkwo krroromi li e bakoe.

No wołono tjeng li woshre Sbörë iröng obi

¹²¿Eni ga Cristo woshrara Sbörë iröng obi roy lörwa bomi kong ga pjäy kjoneshko tjëlë ga noppa wołono ga woshre llém ega? ¹³Noppa woshre llém kjwe ga Cristo woshrara llém bakoe. ¹⁴Ga Cristo woshrara llém kjwe ga tjölkwo lérwa läng li tjwlö llém, pjäy mär läng Cristo go li tjwlö llém bakoe. ¹⁵Eni jlö kjwe ga pjäy pinorwa li, e jyö erä, Cristo woshrara jlöe lérwa läng li kjishko. Ga noppa wołono tjeng li woshre Sbörë iröng obi llém kjwe ga Cristo woshrara roy lérwa bomi kong li, e jyö. ¹⁶Noppa wołono tjeng li woshre Sbörë iröng obi llém kjwe ga Cristo woshrara llém bakoe. ¹⁷Ga Cristo woshrara llém kjwe ga pjäy mär läng Cristo go li tjwlö llém, ga owa pjang bomi go li lóna Sbörë llém bakoe. ¹⁸Eni jlö kjwe ga noppa töno beno tjeng Cristo tjok tjeng li, e jeno lönge. ¹⁹Shji töno beno tjeng Cristo tjok, shji kjimte kjok ère kjing go wlo erö kjwe ga shji song jlö, noppa läng kës li kjinmo.

²⁰¡Cristo woshrara Sbörë iröng obi jlöe! Miydëy e go ga llono ga noppa wołono tjeng li woshre iröng obi bakoe. ²¹Shji wołon, domer kjilara kjishko. Eni wlénia ga domer kjilara obi kjishko ga shji woshre Sbörë iröng obi. ²²Shji Adán tjeyoga kjishko ga shji wołon. Eni wlénia ga shji Cristo tjeyoga kjishko ga shji woshre Sbörë ber läng së. ²³Gueniyo uunkong li woshre dbar kjwara llémia. Cristo woshrara bäm go. Miydëy e go ga tjwe iröng obishko ga noppa bañya li woshre eshko já. ²⁴Eshko ga ba wloyoga kjlobi li zaya Cristorë pjir, sëya llë dbo ara wlénio, oblë ichagaga wlénio uunkong bakoe. Ga llébo tjeng kës li twe Data Sbö kong, iche wlo. Llébo tjeng kës li pjir eshko já. ²⁵Llébo tjeng kës li iche Cristorë, ba wloyoga kës li zana pjir guing. ²⁶Ba wloyo pjiya ber iröng li, wołon li e. Eshko ga èye wołon ame. ²⁷Sbö tjölkwo tak pjang eni: «Llébo tjeng kës li twara ba kong, iche wlo.» Llébo tjeng kës li twaga Sbörë om go Cristo kong, iche wlo. Gueniyo llébo tjeng kës le li, e Sbö om go layde llémia. ²⁸Eshko ga llébo tjeng kës beno tjeng Cristo wloshkoshko ga Cristo, ba Wa om go li opyè ber shäng ichaga Sbörë. Eni ga Sbö, e ber shäng llébo tjeng kës li ichaga.

²⁹Kjone kjone wołono, wak llém wlénio, ga pjäy kjone kjone eng wë jer di roshko ba áska. ¿Epga woshre Sbörë iröng obi llém kjwe ga shäryëmi eni ega?

³⁰¿Eni jlö kjwe ga tjawa opyè läng shto owashko wlénia dbar kjwobi go ega?

³¹Pjeyoga, pjäy töno beno tjeng bi Tjlapga Cristo Jesús tjok kjishko ga tja wopjlüe. Miydëmi pjüli ga e jlöe. Lér bomi kong ga dbar kjwobi go ga tja zrokoba woydë, e jlö bakoe. ³²Tja shäng Éfeso kjokyoshko ga noppa opyono bor wloyo dbo ara go, so äya kjloshko so kjoyoe. ¿Noppa wołono tjeng li woshre Sbörë iröng obi llém kjwe ga shäryër eni lléno? Eni jlö kjwe ga «Eeri ga shji ié ara, shji dyo ié ara bako, bong ga shji wołon kjishko.» ³³Pjäy jyäpgwëbashko ga jlö lëmi llémia. Shji yorkaga owa ga bi sdékwo pjüli li jer. ³⁴Pjäy wotjüs bëy iröng obi. Pjäy llébo owa shäryë ame bakoe. Pjäy kjone kjone Sbö miydë llémia. Lér bomi kong, pjäy lökkjrë e go wlo.

Shji woshrara Sbörë iröng obishko ga bi doyo ber sorë

³⁵Pjäy kjone kjone tjëlë ga «*«*Shinmoga woshrara Sbörë iröng obi ga doyo ber sorë?»*»* lëmi bor kong eni. ³⁶Nopga kjok miydë llém wleniyo li llëbo kjakrokokdo. Dwla dguëy ga sho kjer pjir guing ga wen tjaaglién eshko jā. Kjer llém ga lléno llëme. ³⁷Dwla llë dgoroy ga wen tém li ber oblü, e so dwla li kjoyo ame. ³⁸Dwla dgoroy li ie Sbörë wen, woyde sorë li eni. Dwlagwo kjrina kjrina doyo sorë ga shärye eni. ³⁹No, öng, sënwa, mä, kjrina kjrina doyo oblü, llëbo uunkong doyo e so e kjoyo dö llëme. ⁴⁰Llëbo kjok dogo so doyo tjok, llëbo kjok ère so doyo tjok, gueniyo llëbo kjok dogo so doyo wołësowa li, llëbo kjok ère so doyo wołësowa li, e oblü oblüe. ⁴¹Dlo kälä, mok kälä, dbala kälä, kjrina kjrina kälä oblü oblüe. Dbala oblü oblü li kälä oblü oblüe bakoe.

⁴²Shji woshere Sbörë iröng obishko ga bi doyo twe bi kong li, e oblü eni bakoe. Eerishko ga bi doyo ère wołon, e irgo ga sho an. Guenijo eshko ga bi doyo wołon ame. ⁴³Bi doyo ère jnekoba klung roshkoshko ga tjwlö ara llém, dbo ara llém bakoe. Guenijo woshere iröng obishko ga bi doyo tjwlö ara, dbo ara shara. ⁴⁴Eerishko ga bi doyo ère pjilú, shji ber löng kjok ère kjing go wlo. Guenijo eshko ga bi doyo ber pjilú, shji löng kjok dogo wlo.

⁴⁵Sbö tjlökwø tak pjang eni: «Domer bäm go ko Adán li, e iara Sbörë beno shäng së.» Guenijo shäng kjilara obi Adán dik, era sëya, ga shji ie ber löng së tjaaglién wleni. ⁴⁶Bi doyo pjilú, shji löng kjok dogo wlo li, e weno bäm go llëme. Bi doyo pjilú, shji löng kjok ère kjing go wlo lira weno bäm go. ⁴⁷Domer bäm go li, e shäryak klung sho tjeng kjok ère kjing go li go. Domer oblü lira kjok dogo so. ⁴⁸Domer kjok ère so bäm go li doyo sorë ga shji kjok ère so löng kës li doyo so e kjoyo bakoe. Domer kjok dogo so lira, ba doyo sorë ga ëye kjok dogo so löng kës li doyo eni bakoe. ⁴⁹Shji weno so domer kjok ère so li kjoyo sorë ga llono ga shji wen so domer kjok dogo so li kjoyo eni bakoe.

⁵⁰Pjeyoga, lér bomi kong ga bi doyo ère pjir. E äär ber löng Sbö sök no pjiluyo iyado lishko wlo llëme. Llëbo pjir li äär ber llëbo pjir llém li tjok llëme. ⁵¹Llëbo miydëba llém wleniyo lér bomi kong kjrina. Kuzi yötso. Shji wołon uunkong llëme. Guenijo shji kjlopswe uunkong, ⁵²wop eni llém, shji bokkwo smer wleni. Eshko dbaryo ga wili bakwaraba jek pjirshko ga wołono löng li woshere Sbörë ber löng iyado wlo, ga shji kjlopswe eshko jā. ⁵³Bi doyo ère pjir kjishko ga woyde ga kjlopswe ber pjir ame wlo. Bi doyo ère wołon kjishko ga woyde ga kjlopswe ber wołon ame wlo. ⁵⁴Eshko ga bi doyo ère pjir wlo li kjlopswara beno pjir ame wlo, bi doyo ère wołon wlo li kjlopswara beno wołon ame wloshko ga tjlökwø tak pjang Sbö tjlökwø go li shäryono eshko. Tjëlë ga

«Wołon li, e pjira Sbörë.

⁵⁵ Wołon, ëye zam ame.

Wołon, pja dbo ame.»

⁵⁶Shji wołon, llébo owa shäryoroy li kjishko. Ga llébo shäryoroy li owa, e miydëy kjok llgwekklo tara Moisésdë li go. ⁵⁷Gueniyo shji mär Tjlapga Jesucristo go kjishko ga shji ie Sbörë ber wołon ame wlo. Shji wopjlú ba tjok e kjishko.

⁵⁸Eni ga pjeyoga, pjay wokjang, pjay mär ber löng Tjlapga Jesús go iyado. Miydëmi ga pak shäryëmi Tjlapga Jesús kong li tjwlö ara. E kjishko ga pjay parkë ba kong jlököyo iyado.

Dbur töng Sbö nopga kong

16 ¹Pjay dbur töng, ichëmi jek Sbö nopga kong wloshko ga shäryozí, loror Jesús tlöökwo kjragaga löng Galacia kjokyo kong sorë ga eni. ²Dbar sondë kjwobi go, pjay tönshko ga pjay kjlara kjlara dbur twë sira, jnemi wlo. Ëye dbur shano ara ga dbur twe ara. Ëye dbur shano sira ga dbur twe sira. Shäryozí eni, tja äärshko ga töng tjeng pijr tjän wlo. ³Eni ga tja jek äär bomi shwoyshko ga nopga wlënomi löng li ichëri jek Jerusalén kjokyo ba tzyë, ga kjibokwo twër ba kong lók, söya jek ba tjok wlo, epga e miyde Jerusalén sopgarë wlo. ⁴Woydëmi wlëni ga tja jek ba tjok bakoe.

Pablo wotjílk to kjok shto oblü

⁵Tja wotjílk jek äär Macedonia kjokyo. E irgo ga tja jek äär bomi shwoy, bomi ik wlo. ⁶Tja ber sök bomi tjok dbar kjwöbö dikjoyoe. Tja opshik llém, kjok owa dbaryo li jek guing kjwe. ⁷Tja jek bomi ik jekdo ga pjay in dbar kop ara ga ae. Tja iche Tjlapgarë wlëni ga pjay in woydë dbar kjwöbö, jëkko dö llëme. ⁸⁻⁹Gueniyo na Éfeso kjokyo ga tja pak ara, Cristo tlöökwo kukoba woydë ara kjishko. Nopga ara wotjílk owa bor kong bakoe. E kjishko ga tja ber sök na, äär jong judío dbar shrëzlong dbaryo kowe lók Pentecostés lishko.

¹⁰Timoteo äär bomi ikshko ga wlökjrozí yötso, ber wopjlú wlo, e parkë Tjlapga Jesús kong botoya dik kjishko. ¹¹Bangkjrozia. Ga brikshko ga kjimtozí, tek shäng wopjlú bor shwoy wlo. E koshëri shäng éreshko, bi pjeyoga jék löng ba yorkë li tjok bakoe.

¹²Bi kjlara Apolosda ichoror to jek bomi ik ba tjok lók loror, gueniyo jek woydë llëme. Gueniyo dbar tjokshko ga pjay iyde kjwlë ja le.

Pablo īano pjeyoga oblü oblü kjishko

¹³Pjay sjëke. Pjay mär Jesús go jlököyo iyado. Pjay opyos wokjang, pjay wosonkë llëme. ¹⁴Lléye shäryëmi dö ga oblü woydozí ara.

¹⁵Tjlapga Jesús tlöökwo roy loror Acaya kjokyoshko ga tlöökwo kjragaga bäm go li beno Estéfanas, ba pjeyoga bakoe. Ga epga beno löng pjeyoga oblü mär Tjlapga Jesús go li kjimtë ara. E miydëmi pjlüe. E kjishko ga rokér bomi kong ga ¹⁶epga kołozia. Oblëga parkë löng bañya dik li kołozí eni bakoe.

¹⁷Estéfanas, Fortunato, Acaico, e shrono löng bor ik bomi äska. E kjishko ga tja wopjlüe. ¹⁸Löng bomi tjokshko ga pjay dbokjrë ara ba kjishko. Löng bor tjok kjishko ga tja dbokjrono beno shäng wopjlú eni bakoe. Nopga eniyo, e poshrëkko.

Kjibokwo pjirzlong

¹⁹Jesús tjölkwo kjragaga lönг Asia kjokyo ĩi, «¿Pjäy yonde?» ĩe bomi kong. Aquila, Priscila, pjeyoga törn lönг ba ushko ĩi, «¿Pjäy yonde?» ĩe bomi kong wopjlú Tjlapga Jesús ko go.

²⁰Pjeyoga uunkong lönг bor tjok ĩi, «¿Pjäy yonde?» ĩe bomi kong bakoe. Pjäy éng woydë ara kar kar kuzong ga «¿Yonde?» lëmi éng kong wopjlúe.

²¹Tja Pablo, kjibokwo pjirzlong ère tér bomi kong bor orkwo om go go shara.

²²Rokér Sbö kong ga ëye Tjlapga Jesús woydë llëm ga shdüya. ¡Pja tjwe wop äe, Tjlapga!

²³Rokér Tjlapga Jesús kong ga ba wopjlú ĩi kjishko ga pjäy kjimte ara.

²⁴Pjäy töno beno tjeng Cristo Jesús tjok, pjäy woydér ara uunkong. Ber eni.